

Nr 69.

Av herrar **Andersson** i Igelboda och **Söderberg**, om förhöjt
 årligt understöd åt förre arbetaren vid ammunitions-
 fabriken å Marieberg Carl Henrik Hemming.

1914 års riksdag beviljade förre arbetaren vid ammunitionsfabriken å Marieberg Carl Henrik Hemming ett årligt understöd av 60 kronor att utgå till honom under hans återstående livstid.

Bemålde Hemming, som är född den 13 mars 1875, erhöll den 7 november 1892 anställning som artillerist vid Svea artilleriregemente. Påföljande år ådrog han sig under tjänsten en skottskada i högra handen, varigenom han blev till vidare krigstjänst oförmögen, och meddelades honom med anledning därav den 23 maj 1894 avsked från regementet. Den 2 januari 1896 erhöll han emellertid anställning såsom arbetare vid ammunitionsfabriken å Marieberg. Här blev han den 26 april 1899, under det han var sysselsatt vid fabriken cirkelsåg, av sågklingan skadad i vänstra handen, varför han måste taga avsked från denna anställning. Sedan dess har Hemming med sin familj, hustru och ett barn, bott hos sin fader, som är anställd vid Hägerstens gård i Brännkyrka. På grund av de skador Hemming ådragit sig har han ej kunnat erhålla eller taga någon anställning, utan har han varit hänvisad att leva på de små understöd han erhållit från olika håll, samt de bidrag fadern kunnat lämna. Hemmings hustru har dessutom skött deras gemensamma hem, varigenom hon i viss mån bidragit till familjens underhåll. Nu börjar emellertid Hemmings far bliva gammal, nära 70 år, varför han snart nog måste sluta sin anställning, och därmed upphör även hans möjlighet att bidraga till sonens uppehälle. Framtiden ter sig därför mycket mörk för Hemming, som, på grund av att till hans kroppsskada även kommit en svårare sjukdom, nämligen hjärtfel, är oförmögen till så gott som allt arbete. För-

utom de ovan förmälda skadorna har Hemming även genom olyckshändelse blivit så gott som blind på ena ögat.

De understöd, som Hemming erhåller förutom de 60 kronor, som 1914 års riksdag beviljade, äro: 73 kronor från Wadstena krigsmanshuskassa, 75 kronor från invalidhusfonden, 36 kronor från Konungens hospitalkassa och 37 kronor från regementets kassa eller sammanlagt 281 kronor. Samtliga dessa understöd, utom det, som av riksdagen beviljats, torde utgå för den skada, som Hemming ådragit sig vid regementet.

Vid bedömandet av storleken av det understöd som borde utgå för den skada som Hemming ådragit sig vid ammunitionsfabriken tycks man ha utgått ifrån att denna borde bestämmas till samma belopp, som skulle ha utgått i händelse den senare beslutade lagen av 1901 om försäkring mot olycksfall i arbete varit gällande vid olyckstillfället. Arméförvaltningen, som yttrade sig i ärendet, och i vars förslag regeringen instämde och mot vilket riksdagen ej heller hade något att erinra, anförde bland annat: »Ehuru den Hemming under arbetet vid ammunitionsfabriken år 1899 övergående skadan inträffat, innan lagen av den 5 januari 1901 trädde i kraft, och han således på grund av bestämmelserna i denna lag icke var berättigad att komma i åtnjutande av ersättning till följd av olycksfallet, synes emellertid billigheten kräva, att han enligt grunderna för denna bestämmelse, tillerkännes ett årligt understöd av 60 kronor. För övrigt hade Kungl. Maj:t vid flera föregående tillfällen medgivit, att skadeersättning finge utgå i enlighet med i samma lag angivna grunder, oaktat skadorna inträffat, innan lagen trädde i kraft.»

Att ett så blygsamt understödsbelopp föreslogs och av riksdagen beviljades, torde bero på ett, enligt vårt förmenande, alldeles felaktigt bedömande av storleken av arbetsförmågens nedsättning. Riksförsäkringsanstalten, som avgivit yttrande angående denna sak, har uppskattat nedsättningen av Hemmings arbetsförmåga med omkring 20 procent, då den däremot, enligt vår uppfattning i verkligheten har nedgått till 20 procent av normala arbetsförmågan, detta särskilt med tanke på att den skadade redan vid olycksfallet var behäftad med lyte. Men även om man skulle beräkna, att arbetsförmågan nedsatts med 80 procent, och bestämmer understödets storlek efter grunderna i 1901 års lag, skulle detta bli otillräckligt för att i någon mån kunna förslå till nödtorftigt underhåll åt Hemming och hans familj. Riksdagen har också de senare åren lämnat understöd, i liknande fall som detta, efter andra grunder, och efter vårt förmenande böra i stället de grunder, som finnas angivna i nu gällande lag om försäkring mot olycksfall i arbete, komma till användning.

Om man skulle bedöma detta fall efter dessa senare grunder, så torde man för det första få beräkna Hemmings årsinkomst året före olycksfallet till minst 1,200 kronor, om man sedan uppskattar arbetsförmågans nedsättning med två tredjedelar skulle därav följa att han efter dessa grunder skulle berättigas till ett årligt understöd av 600 kronor. Från detta understöd torde möjligen böra dragas understödet från Wadstena krigsmanhuskassa, eller 73 kronor; övriga understöd anse vi icke vara av sådan natur att de böra avdragas.

På grund av vad sålunda anförts, få vi hemställa,

att riksdagen må medgiva, att förre arbetaren vid ammunitionsfabriken å Marieberg Carl Henrik Hemming må från och med år 1920 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära ett förhöjt årligt understöd till så stort belopp, att det, jämte honom tillkommande underhåll från Wadstena krigsmanshuskassa, uppgår till ett belopp av 600 kronor.

Följande till ärendet hörande handlingar skola tillställas vederbörande utskott.

1. Åldersbetyg.
2. Avskedspass från Kungl. Svea artilleriregemente i avskrift.
3. Utdrag ur straffjournal »
4. Intyg från vissa poster, från Nils Lindström m. fl. »
5. 7 st. läkareintyg »

Stockholm den 20 januari 1920.

Martin Andersson,
Igelboda.

K. J. Söderberg.

